

KUNNSKAPSKONTORET

F o r s k n i n g \ I n n o v a s j o n \ U t d a n n i n g

Ragnhild Solvi Berg, 6. desember 2018

Hva gjør vi?

- Nettverk og påvirkning
- Mobilisering til EUs programmer for forskning, utdanning og innovasjon
- Hjelp til å organisere møter i Brussel
- Tematiske seminarer og foredrag
- En møteplass for norske og europeiske aktører
- Nyhetsbrev, web, sosiale medier
- Lyttepost - Vi følger utviklingen tett
  - <http://bit.ly/2FCzKbP>

Diku – hvem er vi?

- Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høyere utdanning
- *The Norwegian Agency for International Cooperation and Quality Enhancement in Higher Education*
- Forvalter **tiltak for kvalitet** i høyere utdanning
- **Internasjonalisering** for hele utdanningsløpet
- Kontor i Bergen og i Tromsø

ERASMUS+: 30 år

9 MILLIONER
MENNESKER

**STUDENTER PÅ
UTVEKSLING**
4 400 000

**UNGDOMMER PÅ
UTVEKSLING**
1 400 000

**LÆRLINGER PÅ
UTVEKSLING**
1 300 000

**LÆRERE OG
UNGDOMSARBEIDERE**
1 800 000

**EUROPEISKE
FRIVILLIGE**
100 000

**ERASMUS MUNDUS
STUDENTER OG ANSATTE**
100 000

Erasmus+: Verdens største

- Økonomisk støtte til faglig læring: Store og varierte muligheter.
- Budsjettet for perioden (2014-2020): 15 milliarder euro.
- OG: Budsjettet øker framover – rundt 10 prosent fra år til år.
- Skal bidra til å løse sentrale utfordringer i Europa, deriblant:
  - Utvikle relevante studier for fremtidens arbeidsmarked
  - Innovasjon, inkludert innovative undervisningsmetoder
  - Entreprenørskap – alternativ yrkesvei og økonomisk vekst
  - Etter- og videreutdanning – livslang læring
  - Inkludering, demokrati, deltakelse
- *Fleksibelt – felleseuropeiske løsninger på felleseuropeiske utfordringer*

Arbeids- og næringsliv står sentralt

- Styrke samarbeid mellom utdanning og arbeidsliv
- Utvikle relevante studier for fremtidens arbeidsmarked
- Stipend for praksis i bedrifter
- Kompetanseheving i og gjennom bedrift
- Innovasjon, inkludert innovative undervisningsmetoder

<https://www.siu.no/For-media/Nyheter-fra-SIU/Utenlandserfaring-skaper-flere-gruendere>

Norske prioriteringer samsvarer med Erasmus+

- Lærerløftet - Kompetanse for kvalitet
- Fag- og yrkesopplæringsløftet
- Program for bedre gjennomføring
- Ungdomstrinnsatsning
- Satsing på realfag
- Fra utenforskap til ny sjanse — Samordnet innsats for voksnes læring
- Kvalitet i barnehagen

Fortell oss om ditt Erasmus+-opphold

Ingunn Marie Myren – 63 – Norge

Erasmus Livslang lærings-prosjekter med flere land, 2003-2016

For rektoren på en liten skole i Leikanger, er mennesker som trær. De er stødige plantet, men strekker likevel grenene ut for å blomstre. For at elevene hennes skulle blomstre, arrangerte Ingunn Marie internasjonale utvekslinger som hadde fokus på fysisk utfoldelse, sunn livsstil og entreprenørskap. Ingunn Marie er overbevist om at det er sånn skolen kan forberede elevene på livet. Sånn som den gangen det tok en klasse fire dager å reise til Østerrike på grunn av Eyjafjallajökull-utbruddet. Dette var definitivt en berikende og lærerik erfaring.

Les inspirerende historier om Erasmus+ eller del dine egne på ec.europa.eu/erasmus30

#ERASMUSPLUS

Erasmus+

BERIKET LIV OG ÅPNET SINN I 30 ÅR

Erasmus+: Tre hovedtiltak

- **Hovedtiltak 1: Mobilitet**
  - Støtte til mobilitet for elever, studenter og ansatte
  - Fellesgrader
- **Hovedtiltak 2: Samarbeid**
  - Strategiske partnerskap
  - Kunnskapsallianser
    - *Europeiske universiteter*
  - Sektorallianser
    - *Sentre for fremragende fag- og yrkesopplæring*
  - Kapasitetsbygging
- **Hovedtiltak 3: Policy**
  - Støtte til politikkutvikling og reformer

Etterutdanning: En glimrende mulighet i Erasmus+

- Prosjektperiode: 1 – 2 år
- Mobilitet: 2 – 60 dager
- Undervise, hospitere, delta på etterutdanningskurs/konferanser

Mobilitet for elever og lærlinger

Hva

- 2 uker til 12 måneder
- Praksisopphold i bedrift

Hvem

- Elever i fag- og yrkesopplæringen
- Lærlinger
- Nyutdannede med fagbrev

Sula kommune

- Konsortium – 3 barnehager, 4 barneskoler, 1 ungdomsskole
- Hovedmål: Tidlig innsats for å forhindre frafall
- Primært rettet mot ledere i skole og barnehager
- Jobbskygging, kurs og konferanser
- 26 mobiliteter: Skottland, England, Italia
- <http://bit.ly/2eRt8er>

Strategiske partnerskap (KA2): Fleksibelt!

- Skoleutveksling: samarbeid basert på elev- og ansattmobilitet: NYTT!
- Utveksling av god praksis
- Innovasjon: utvikle, teste, innføre
- Opptil 450 000 euro

Kunsten å oppmuntre til evig nysgjerrighet og læring

Tre at ti norske ungdommer makter aldri å gjennomføre videregående opplæring. Tallene har ligget stabilt i en årrekke, til tross for flere politiske initiativer. Fjell kommune setter nå inn innsatsen allerede i barnehagen.

Av: Runo Isaksen. Publisert: 29.09.2016

Hvordan man kan motivere til læring i barnehagen – og derfra videre gjennom hele opplæringsløpet?

Det er et sentralt spørsmål i Fjell kommune, som deltar i et Erasmus+ partnerskap med barnehager i flere europeiske land.

Les mer om [Erasmus+](#) her.

Trond Heggstad og Mariahøna barnehage har innført flere tiltak for å legge til rette for både individuell læring og bedre overganger til skolen. (Alle foto: Runo Isaksen/SIU)

Ny teknologi

- Mobile læringsverktøy
- Testing
- Online kurs
- Mål: Bedre læring
- Økte IKT-ferdigheter

Nye apper gir bedre læring

Hvordan kan man bruke moderne teknologi for å heve kvaliteten i lærerutdanningen og skoleundervisningen? Høgskolen i Bergen og Metis videregående skole er med i et stort Erasmus+ partnerskap som leter etter svar.

Av: Runo Isaksen. Publisert: 20.10.2016

På Metis videregående skole i Bergen er to seksjonsledere i full sving med å teste ut ny teknologi i klasserommet, deriblant e-bok.

Charlottenlund videregående skole i Trondheim

- Fylkeskommunal satsning
- Hjelper oss å nå skolens målsetninger
- Utvider og forbedrer opplæringstilbudet
- Nye ideer, nye impulser
- Utviklende for elever og ansatte
- Ja, det krever ressurser, men det gir også mye tilbake!
- <http://bit.ly/2wKyiz4>

Hard to get? Suksessrate 2017

- Skole, partnerskap : 40 % (17 av 40 søkere)
- Skole, mobilitet: 86 % (38 av 44)
- VET, partnerskap: 60 % (6 av 10 søkere)
- Voksne, partnerskap: 37 % (3 av 8)
- Voksnes læring, mobilitet: Full pott!

Store muligheter! Og nå øker rammene!

Sentrale suksesskriterier

- Fylker og kommuner som satser: Stillinger, strategier
- Skoleledelsen: Forankret i ledelsen og hos rektor
- Stillingsressurs på skolene for å lede arbeidet: kontinuitet, sammenheng
- Tid og penger til lærere: Tid avsatt, penger til vikarmidler
- Etterpå: Evaluere, og rom for endringer
- Bygg på det dere er gode på – innled allianser med sterke parter i næringslivet
- «Internasjonalisering i videregående opplæring» (SIU-notat 2017)

Hvordan er norsk deltakelse?

- Generelt: Bra. Men stor forskjell mellom:
- Regioner
- Skoleeiere (fylker/kommuner)
- Skoler

- «Avslørende» statistikk: <https://www.siu.no/>

- Godkjente samarbeidsprogram: <http://bit.ly/2wM2GYg>

Handling!

- Nasjonal
- Involverer alle
- Forankring

**NASJONAL
HANDLINGSPLAN**
FOR NORSK DELTAKELSE
I UTDANNINGSDELEN AV
ERASMUS+

Handlingsplanen

- «For å lykkes i Erasmus+, er det avgjørende med god forankring hos nasjonale, regionale og lokale utdanningsmyndigheter, såvel som på institusjonsnivå.»
- «SIU oppfordrer utdanningsinstitusjonenes ledelse til å formulere tydelige mål og strategier for økt internasjonalisering.»
- «En rekke fylkeskommuner og kommuner tilbyr sine utdanningsinstitusjoner hjelp til søknadsskriving og til å bygge kompetanse på prosjektledelse. SIU vil oppfordre flere regionale og lokale myndigheter til å bistå på denne måten.»

• <https://www.siu.no/publikasjoner/Alle-publikasjoner/nasjonal-handlingsplan-for-norsk-deltakelse-i-utdanningsdelen-av-erasmus>

Hvordan komme i gang?

- Kontaktseminar: Enkel søknad til Diku
- Tematiske seminarer: Enkel søknad til Diku
  - <http://siu.no/Om-SIU/Arrangementer>
- eTwinning + School Education Gateway
- Erasmus+ Project Results Platform
- Utlysning – høst (medio/slutten av oktober)
- Søknadsfrist – vår (februar/mars/april)
- Informasjonsmøter til høsten!

Erasmus+ 2019: Viktigste nyheter

- + 10% budsjett: **3 milliarder** euro totalt
- *European Universities* og *Platforms of Vocational Excellence*
- Avklaring: Hva skjer med britiske deltakere dersom “hard” Brexit, og hva har det å si for norske deltakere?

Plattformer for fremragende fag- og yrkesopplæring

- Promoterer **eksellense, innovasjon og attraktivitet** i VET
- Tverrnasjonelle plattformer, enten per **sektor** (feks maritimt) eller **tema** (feks digitale ferdigheter)
- Knytter sammen **eksisterende** nettverk og tilbydere
- Støtter **regional utvikling** og **smart spesialisering**
- Knyttet opp mot **kunnskapstriangelet**

- **PILOT** i 2019: 4 prosjekter på inntil 1 Mill euro over 2 år

Relevante dokumenter

- **Programme Guide** – NB, siste versjon!
- Utlysningstekst
- Arbeidsprogram

https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/programme-guide_en/

<https://www.siu.no/erasmuspluss>

Viktigste tidsfrister

Tiltak	Frist	Søknad til
Individuell mobilitet	5. februar 2019	Diku
Kapasitetsbygging høyere utdanning	7. februar 2019	EACEA
Erasmus Mundus fellesgrader	14. februar 2019	EACEA
Jean Monnet	22. februar 2019	EACEA
Europeiske universitet	28. februar 2019	EACEA
Kunnskapsallianser	28. februar 2019	EACEA
Sektorallianser	28. februar 2019	EACEA
Strategiske partnerskap	21. mars 2019	Diku

Egne frister for ungdomsdelen av Erasmus+ - sjekk utlysningen

Informasjonsmøter

- 14. november - Tematisk informasjonsmøte KA2/grunnopplæringen
- 3. desember – KA2 (webinar for søkere innen strategiske partnerskap – innovasjonsprosjekter)
- 4. desember – KA2 (kunnskapsallianser)
- 7. desember – KA3 (her i Brussel)
- 8. januar – KA1 (søkerskrivingseminar KA1 grunnopplæring)
- 28. januar – KA2 (søknadsskrivingsseminar i Oslo for søkere innen strategiske partnerskap)

2021-2027

- INKLUDERENDE

- Nye former for **mobilitet**, blant annet for elever i studieforberedende utdanningsprogram, kortere mobiliteter, gruppemobilitet, virtuelt samarbeid...
- Enklere inngang for **nye aktører** og fokus på **social inkludering**: Småskalaprojekt for nykommere og grasrotorganisasjoner som jobber med mennesker med færre muligheter
- Mer mobilitet med **land utenfor EU** – også for fag og yrkesopplæring

- KVALITET

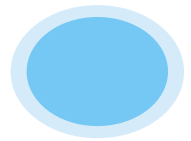
- Sentre for fremragende fag- og yrkesopplæring (pilot 2019)
- Europeiske universitetsnettverk
- Partnerskap for innovasjon

- SYNERGI

- Mer samarbeid med andre EU-instrument

- FORENKLING

Actions of the programme – E&T

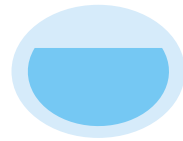
Mobility

- mobility of higher education students and staff
- mobility of VET learners and staff
- mobility of school pupils and staff
- mobility of adult education staff
- language learning opportunities

Jean Monnet actions

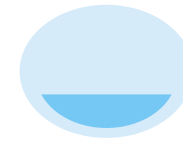
Jean Monnet in the field of higher education

Jean Monnet in other fields of education and training

Cooperation

- cooperation partnerships, including small-scale partnerships
- partnerships for excellence, including European universities, Centres of vocational excellence, Joint Master Degrees
- partnerships for innovation
- online platforms and tools for virtual cooperation

Policy development

- preparation and implementation of the EU general and sectoral policy agenda in education and training
- quality, transparency and recognition of skills and competences
- policy dialogue and cooperation with stakeholders
- qualitative and inclusive implementation of the programme
- cooperation with other EU instruments and support to other policy areas
- dissemination and awareness-raising activities

Følg med!

- Følg oss på:
- Diku Facebook: <https://www.facebook.com/dikunytt/>
- Diku Twitter: Dikunytt
- Dikus nyhetsbrev: nyhetssaker og kalender
- Kunnskapskontorets nyhetsbrev: norcore.eu
- Utdanningiverden Facebook
- <http://siu.no/Erasmuspluss>
- Ta kontakt: erasmuspluss@diku.no